

PRAVICA

Glasilno krščanskega delovnega ljudstva

Ishaja vsak četrtek popoldne; v slučaju praznika dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Stari trg 2/1 — Nebrankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1-50 — Cena: za 1 mesec Din 5-,-, za četrt leta Din 15-,-, za pol leta Din 30-,-; za inozemstvo Din 7-,- (mesečno) — Oglasi po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročila na uprave Jugoslovanske tiskarne, Kolportažni oddelak, Poljanski nasip št. 2 — Rokopisi se ne vračajo

Letošnji maj.

Letos bomo krščanski socialisti praznovali prvi maj v znamenju naše mladine. Iz debela krščanskega socializma je vzbrstel cvet, ki se v luči naših načel čimdalje bolj razvija: naši Krekovci. To je naš maj.

Nam ni treba nobenih novih programov, nobenih novih gesel in izjav, vsega tega imamo več kot zadosti. Kar pa nam je nujno potreba, je globoka izobrazba vsakega izmed nas do polne katoliške osebnosti, do resnično socialno čutečega človeka, do izdelanosti krščanskega značaja. Prepričanje naših mladih je, da se šele iz novega človeka more roditi nova družba. Življenje, ki ga družba danes živi, je treba preokreniti po tihem, vztrajnem in do dna segajočem delu, v prvi vrsti na sebi — po zgledu lastnega odkritosrčnega življenja pa na drugih. Kaj pomaga govoriti o bratstvu narodov, če sam nisi resnično brat svojemu drugu? O ljubezni in solidarnosti, ko si sam največji egoist? Svet se ne revolucioniira od zunaj, ampak odnotraj, iz duše, ki živi, kar govori, ki v privatnem življenju ni nekaj drugega kakor v javnem, ki to, kar izpoveduje, tudi v resničnem življenju udejstvuje.

Naša krščanskosocialistična mladina se je rodila iz spoznanja, da nova družba potrebuje novih ljudi, da družabni prerod izvira iz prepoda osebe, da krščanska socialistična država predpostavlja krščanskega in socialističnega človeka. Tega ustvariti je naša naloga. Izobražujoč um, množično znanje, mora Krekova mladina obenem vzgajati srce, oblikovati dušo, preustvarjati celega človeka v lepšega in boljšega.

Človeku je treba vrniti njegovo čast. Njegova duša mora zablesteti v vsej svoji lepoti, drug drugega moramo začeti gledati v čisto novi luči, spoznavati neskončno veliko vrednost bližnjega, božjo podobo v sebi in vsakem drugem; tako se bomo resnično vzljubili. Tukaj se začne socialno delo. Potem ne bo nobenih sten med nami, »preprostim« in »inteligentom«, ročnim in duševnim delavcem. Vsak bo kot cel človek na svojem mestu, vsako delo bo imelo svojo čast in vsako opravilo bo posvečeno. Nič ne bo nizkega in manjvrednega na svetu razen nizkotnega in podlega značaja.

Le ljudje, ki bodo svet tako gledali, bodo človeško družbo preosnovali, jo na boljše temelje postavili. Krekovci se morajo tega duha prešiniti. Tudi oni morajo postati nekaki križarji med delavsko množico, jo oduševiti, njene poglede povzdigniti od tal kvišku, ponesti vanjo radost, voljo k žrtvam in zaupanje v lepšo bodočnost vsega človeškega rodu, ki naj se ne loči v sovražne razrede, ampak vzajemne stanove. Pokazati ima mladina starim, da je naš največji sovražnik naš lastni materializem, prepad med našo vero in našim življenjem, našimi programatičnimi izjavami in delom. Mladina mora zahtevati odkritost, resničnost, doslednost vsega našega življenja.

S temi čustvi praznuje naša mladina svoj maj in z njo vse krščansko socialistično delavstvo. Ta maj bodi simbol pomladitve vsega našega pokreta. V njem naj se odpro viri novega življenja za nas vse.

lavec! Na plan na 1. maja dan! Ne veruj, da si med vsemi stanovi najmanj vreden, ne omahuj zaradi tega, ker še danes nimaš tistih pravic kot drugi naši delavski tovariši. Uveljavljaj se! Sam delaj, zahtevaj, bori se! Povej, da velja 1. maj, praznik dela,

tudi zate, da si delavec trpin tudi ti, da hočeš zase enakopravnosti povsod, kakor tudi upoštevanje človeškega dostojanstva v enaki vrednosti z vso ostalo človeško družbo. 1. maj veljaj tudi za nas, veljaj za vse!

I. G.:

Našim Krekovcem za 1. maj 1926.

Kadar sem razmišljal o »Krekovi mladini«, o njenih nalogah in o važnem poslanstvu naše delavske mladinske kulturne organizacije, katere naj bi objela cel naš delavski rod, sem si jo vedno predstavljaval predvsem v industrijskih centrih.

Vsikdar sem vesel, kadar morem med svoje tovariše v delavskih naselbinah, kajti tam se zbudi človeku ljubezen do trpina, tam se ogreje človeku srce za delo in žrtve za rešitev tisočev še nedolžnih src naše del. mladine, ki se podi po cestah in dvoriščih, ter je prepuščena sama sebi, izpostavljena nevarnosti da se pogubi že v zgodnji mladosti. Pogled na te mlade žrtve današnjega režima in socialnih razmer je žalosten in nehote se vprašaš: »Kaj bo z njimi, ko dorastejo? Krekova mladina, kje si?« — Da, »Krekova mladina«, ti si poklicana tu sem! V času, odkar delujem v delavski organizaciji, sem se trdno prepričal, da morejo uspevati in uspešno delovati med delavstvom le izrazita delavska društva, da društva, ki imajo splošen izraz ali namen, ne morejo in ne bodo zajela nikdar delavskih mas, najmanj še

mladine. Delavstvo hoče nekaj svojega, živi svoje življenje in čuti s svojo dušo, katero more prav umeti le, kdor čuti z njim, živi z njim in je raste v bedi in trpljenju z njim.

Zavest, da »Krekova mladina« vsled raznih ovir ni mogla takoj prodreti v najbolj delavske kraje, je marsikateremu Krekovemu omladincu, pokretašu, jemala vero v zmago. In prav je, da so ovire. Še bolje, ako so tam, kjer bi jih najmanj pričakovali. Vedimo, da bo naše in trdno naše delavsko, zdravo v svojem jedru le to, kar si bomo s trudom in poštenim delom pridobili ali ustvarili sami.

V Trbovljah? Da, Trbovlje ste zavzeli! To je bil najlepši in zgodovinski dan vašega življenja. Padla je glavna trdnjava in zmagali ste vi.

Krekovci! Vaša ideja je zdrava, namen je plemenit. Tisoči so žejni svetlobe in solnca. Ponesite svoj prapor še na Jesenice in v Maribor, v Mežici in Velenju ga razvite! Ne odlagajte z Zagorjem. Prodreti morate še v Novo mesto, v Ptuj in v Rajhenburg! Naprej brez počitka, zvesti svojemu programu!

Politični pregled.

Doma.

Jovanović-Pašić.

Velikanski boj med Pašićem in Jovanovićem se je v ponedeljek začel na način, da je glavni odbor Jovanovića s 46 glasovi izključil iz stranke. 22 članov se glasovanja ni udeležilo.

Radić.

Med tem časom, ko je vsa politična javnost napeto pričakovala izida seje glavnega odbora NRS, so se pri Radiću zgodile čudne spremembe. Odločil se je, da iz najostrejšje opozicije preide zopet v najhujšega vladnega zagovornika in da vstopi v vlado. Nadaljnja zanimivost je, da so se vsi Radićevi disidenti z obema ministroma vrnili nazaj k Radiću.

Nove volitve.

Sedanji parlament je za nadaljnje delo popolnoma nezmožen. Postal je bolan. Nikomur se ne bo več posrečilo sestaviti delovne vlade, ki bi mogla delati in sprejeti nove zakone. Zato ni nobenega drugega izhoda, kot razpis novih volitev. Nove volitve se bodo vršile najzprej začetkom zime okrog Vseh svetnikov ali najkasneje spomladi prihodnjega leta. Te volitve bodo vršile najprej začetkom zime tiko nov velik dogodek. Šlo bo namreč zato, ali se bode sedanji režim vzdržal ali pa naj pride do vlade sedanja opozicija.

Uzunovičeva vlada.

Uzunovičeva vlada ne bo dolgo ostala. Večine nima v parlamentu. Zato ji ne preostaja drugega kot da poda ostavko in da se začne nova pogajanja. Prvi bo vstopil v vlado Stjepan Radić.

Pribičević.

Pašić hoče obnoviti stike in koalicio s Pribičevićem. Zato se s Pribičevićem večkrat sestajata in kujeta načrte, kako bi se izvlekla iz novega v resnici zelo zapletenega položaja.

Položaj.

Pašić bo v času, ko bo prišla pred parlament razprava o aferah njegovega sina, oddal vodstvo predsedniških poslov kaki drugi osebi. Ko vega sina, oddal vodstvo predsedbo pa stvar spravljena pod streho, hoče na vsak način zopet vzeti v roke vodstvo države in si hoče zagotoviti časten odhod in slovesno proglasiti svojo 80letnico in se dati kronati z lavorovim vencem ter si tako zagotoviti časten in v resnici zmagoslaven umik. Tri mesece še hoče biti predsednik vlade, po tem, bi pa odšel v zaslužen pokoj.

Hrvatska pučka stranka.

Hrv. pučka stranka je začela rezvijati zelo živahno agitacijo po celi Hrvatski in Dalmaciji. V kratkem se bodo vršile v Dalmaciji občinske volitve. Kandidati HPS so povsod naleteli na največje simpatije.

Drugod.

Pogajanja v Maroku.

Francija se je pričela pogajati z Rifanci. Francozi in Španci pravijo, da se morajo pogajanja do 1. maja ugodno končati, če ne, bosta obe državi pričeli z novimi napadi. Vsekakor pa kažejo ta pogajanja, da so Rifanci s svojo osvobodilno vojsko popolnoma uspeli in da se je ob njih žilavosti razbil francoski ponos in gospodovni duh.

Peter Rozman:

1. maj, praznik dela za vse delovne sloje.

Pretežni del naše javnosti je mnenja, da velja praznovanje 1. maja samo za delavce v tovarnah, rudokopih in to samo v velikih industrijskih mestih, ter rudarskih revirjih, ne pa tudi za delavstvo po deželi v manjših obratih, še manj pa naj bi praznik dela veljal za poljedelsko delavstvo. S tem se jemlje pravica našemu kmetskemu delavcu kakor viničarju do njegove svobode in je obenem izraz nepriznanja vrednosti dela na raz polja, vinogradov itd. ter z delom šele pretvori vse to v resnično narodno bogastvo. Zatorej bi bilo pravično, če se ta ustvarjajoča sila — viničar, kmetski delavec — pri nas upošteva ter se ji prizna ista vrednost med delavskimi stanovi kakor vsem drugim. Vsako delo zamore koristiti celokupni človeški družbi. Vsi stanovi so enako potrebni. Čemu se pa potem priznavajo večje vrednosti nekaterim delavskim stanovom, ostale se pa podcenjuje. Pri nas obdelujejo viničarji velik kompleks slovenskih in haloških gor. Ali ni to velikansko delo? Ali so še kje, kakor ravno pri nas, usidrani ljudje kot posestniki vinogradov iz vseh vetrov sveta, domačini so pa njih sužnji brez pedi svoje zemlje? Zakaj bi se ravno temu ljudstvu ne bi smeli priznati

njegovi žulji in naporu — njemu, od katerega je vse odvisno — od viničarja. Ne sme se viničar niti oglasiti, da velja tudi zanj 1. maj kot praznik dela. Vemo zakaj ne; vemo pa tudi, da so ravno iz tega podcenjevanja izšle vse posledice današnjega nesocialnega položaja. Vrednost viničarskega in kmečko-delavskega stanu se ni popolnoma nič uvaževala. Vsled tega se tem delavcem tudi ni priznala nobena pravica, predvsem v socialnem vprašanju. Ravno v tem tiči glavni vzrok obubožanja našega ljudstva. Opazke o lenobi, pijančevanju delavstva, so samo najgrše krinke pri nas vladajočih kapitalistov.

Vemo, da bi kapitalistična družba pri nas najraje videla, da se praznik dela sploh odpravi. Zato ga skuša omejiti tam, kjer še ta zavest v veliki meri ni prodrla. Vemo pa tudi, kaj pomeni to za naše celokupno delavstvo. Zatorej je naša dolžnost, da tej nameri kljubujemo, da se vzajemno vsi delovni sloje dvignemo za pravice vsega delovnega ljudstva. Vsak, kdor dela, ima pravico do praznovanja 1. maja kot praznika dela. Delo se ima spoštovati in ceniti med najvišje človekove vrednote. Kadar bo to načelo upoštevano pri posedujočih krogih bo tudi plača delavcev pravična in ne bo ogroženo vsak dan njih življenjsko vprašanje.

1. maj bodi torej tudi za naše poljedelsko delavstvo nad vse važen dan. V kolikor se bomo znali ta dan uveljaviti, toliko bomo imeli uspehov v borbi za naše pravice. Kdor izmed nas se odtéguje naši misli na ta dan, ta sam sebe podcenjuje in sam sebe ubija. Viničar! Kmetski de-

Rusko-nemška pogodba.

Rusija in Nemčija sta sklenili pogodbo, da si hočeta razčistiti svoje meje in da bosta ostali v prijateljskem razmerju in da bosta v slučaju, da bi bila katera od njiju napadena, ostali druga nasproti drugi neutralni. Pogodba naj bi služila ohranitvi splošnega miru.

Mažarska.

Na Ogerskem kar ne morejo iz škandalov ven. Po ponarejevalski aferi je prišla na dan nova korupcijska in podkupovalska afera v armadi. Državo so pri nabavah oškodovali za ogromne milijarde.

Proslava 1. maja.

Ljubljana proslavi 1. maj skupno z Vičani. Tovariši delavci, tovarišice delavke! Vsi pojdemo na Rožnik, da manifestiramo za ideje kršč. socializma. Zberemo se ob šestih zjutraj pred opernim gledališčem, nakar odkorakamo skupno na Rožnik. — Tajništvo J. S. Z. in »Krekove mladine«.

Proslava 1. maja v Mariboru. Krščansko soc. delavstvo v Mariboru proslavi letošnji 1. maj skupno z drugimi sorodnimi kat. organizacijami na sledeči način: 1. V soboto, dne 1. maja je izlet z godbo in Lajtersperk h g. Janžekoviču. Zbirališče bo ob pol 2. uri na trgu Svobode. V slučaju slabega vremena se vrši zlet h g. Drajšingarju. 2. V nedeljo dne 2. maja ob 8 zjutraj se vrši cerkvena slovesnost v baziliki Matere Milosti (franciškanski cerkvi). — Tovariši, krščanski socialisti! Udeležite se proslave v polnem številu! Izlet mora biti sijajna manifestacija kršč. soc. misli.

Vič pri Ljubljani. Naše kršč. socialno delavstvo proslavi 1. maj skupno z ljubljanskimi kršč. socialisti na sledeči način: 1. Ob sedmih zjutraj peta sv. naša na Rožniku, katero čita č. g. p. Engo Klasinc; 2. po sveti maši slavnostno zborovanje, na katerem govori dr. Valentin Rožič in Franc Žužek. Zborovanje bo ob 10.00 v času pred cerkvijo, sicer pa na verandi gostilne na Rožniku; 3. po zborovanju prosta tovariška zabava.

Proslava prvega maja v D. M. v Polju. Vevško papirniško delavstvo bo tudi letos praznovalo svoj delavski praznik. Ob 8 je sv. maša, h kateri gremo v sprevedu z zastavo in godbo. Po maši je na vrtu Ljudskega doma zborovanje delavstva, na katerem bo govoril voditelj slovenskega naroda g. dr. Anton Korošec. Celokupno vevško in D. M. poljsko delavstvo se vabi, da se udeleži korporativno proslave.

Jesenice. Kršč. soc. delavstvo na Jesenicah proslavi 1. maj z sledečim sporedom: Na predvečer, dne 30. aprila, ob 8 uri se vrši delavski prosvetni večer v Kat. del. domu na Savi s pestrim dnevnim redom. — Na 1. maja zjutraj budnica z godbo; ob pol 8 zbirališče v Kat. del. domu, na-

to odhod na Plavž k sv. maši; po sv. maši shod pred Klinarjevo gostilno. Govori tov. Kremžar. Nato skupen odhod v Kat. del. dom. Prosimo, da se vsi držite tega reda! Popoldan koncert na dvorišču Kat. del. doma. Tovariši, pokažite, koliko nas je dozorelo spoznati cilje kršč. socializma, videti hočemo, koliko jih ne bo z nami javno manifestiralo za ideje, ki bodo ustvarile boljši družabni red. Treba bo smotrenega dela, ne bleščečih parad, ampak trdno in jekleno voljo do samoizobrazbe! To naj bo klic jeseniškemu delavstvu ob našem velikem vstajenju. Na delo za našo strok. organizacijo, na delo za naš preporod, dokler je še čas!

Zagorje. Kršč. soc. delavstvo praznuje 1. majnik na ta način: Zjutraj sv. maša za umrle organizirane člane. Po maši zborovanje, katerega se najbrže udeleži g. poslanec F. Zebot. Popoldne vabimo vse prijatelje našega gibanja na domačo zabavo k g. Hraščelju. Upamo, da bo ta spored zadovoljil vsakogar. Na svidenje!

Trbovlje. Krščansko soc. delavstvo praznuje 1. maj sledeče: Ob pol 7 sv. maša v farni cerkvi. Po sv. maši gredo vsi naši člani in somišljeniki k manifestaciji celokupnega delavstva vseh strank. Odhod od rud. restavracije ob 8 proti Trbovljam. Ob 2 pop. član. sestanek naše skupine SZR v Društvenem domu. Pozivlja se vse kršč. soc. delavstvo, da se gori navedenega dnevnega reda drži in naj ne manjka nobenega našega član pri skupni manifestaciji za svoje pravice. Velekapital, ki nas rudarje izkorišča, ne pozna razlik. Vsled tega se moramo tudi mi delavci zavedati, da smo delavci in se moramo skupno boriti za svoje pravice. Zaradi tega, ker gre za pravice celokupnega delavstva, je naša dolžnost, da nastopimo z drugimi tovariši skupno in častno. S tem hočemo dokazati buržuaziji, da smo v pošteni borbi za vsakdanji kruh z ostalim delavstvom enih misli in se hočemo skupno vztrajno boriti, dokler ne bomo zmagali. — Popoldne priredi skupina SZR veseloigro »Narodni poslanec«. Pričetek predstave ob 4. Po igri je prosta zabava z godbo in petjem. Čisti dobček prireditve je namenjen reduciranim našim tovarišem. Vabimo vse člane z družinami in na-

še somišljenike. Pomagajmo našim odpuščenim tovarišem!

Prevalje. Vsi krščansko misleči praznovanci prvega maja letos na Poljano, kjer bomo naš delavski praznik dostojno ter veličastno praznovali. Ob 9 se prične cerkveno opravilo, nato je zborovanje, na katerem bo poročal dr. Gosar. Popoldne bo pevski in tamburaški zbor iz Mežice skrbel za prijetno zabavo.

Ljutomer. Na prvo majsko nedeljo popoldne se vrši sestanek vseh naših članov pri tov. Hujsku v Slamnaku. Začetek ob pol treh popoldne. Govori tov. France Žužek iz Ljubljane. Zaupniki, odborniki, agitirajte med viničarji in našimi prijatelji, da

se udeleže sestanka v čim večjem številu.

Sv. Miklavž. Praznovanje 1. maja se pri nas vrši drugi dan v maju, ker je ravno nedelja. Vsi člani viničarske zveze naj se udeleže rane sv. maše. Potem je sestanek v dvorani, na katerem govori tov. France Žužek iz Ljubljane. Tovariši, pridite! Vabijo tudi vsi naši prijatelji in viničarji, ki še niso v naši organizaciji.

Svetinje. Vsi naši člani naj se potrudijo na prvo majniško nedeljo k Sv. Miklavžu, kjer bo naša skupina skupaj s miklavško praznovala 1. maj. Ker manjka govornikov, ni mogoče, da bi ga proslavili tudi pri Svetinjah.

Jugoslovanska strokovna zveza.**Strokovna zveza rudarjev.**

Iz naše centrale. Vse skupine prosim, da odgovore na okrožnice! Zanima me, kako se po skupinah dela. Tovariši, pokonci! Pomlad prihaja; čas dela tudi na naših poljih. — Tajnik.

Zveza papirniškega delavstva.

Vevče. Zopet nam je smrt ugrabila zvestega člana tov. Žabjek Jožeta. Umrli je dne 20. aprila 1926. — Pokojni tovariš je bolehal že eno leto. Bil je priden, vesten delavec. Delavstvo organizacije ga je l. 1924. izvolilo za svojega oddelkovnega zaupnika ter je vestno izvrševal poverjeno mu nalogo in z veseljem se udeleževal sej in shodov. Spremili smo ga z zastavo na zadnji poti. Tebi, dragi Jože, bo članstvo ohranilo v spominu, do svidenja, kjer ni trpljenja, ne žalosti! — Teško je obolel tudi član tov. Vrhove Jernej. Tovarišem priporočamo, da ga obiskujejo ter mu tako lajšajo trpljenje v boleznih. Spominjajo naj se ga pa tudi v molitvi.

Članski sestanek. V soboto dne 24. aprila se je vršil za članstvo skupine Vevče dobro obiskan sestanek, na katerem je govoril tov. Žužek iz Ljubljane in tov. Pintar. Precej zrahljana organizacija se pozivlja in je upanje, da s podvojenjo močjo nastopi v prilog članstva. Mrtvilo, ki je zavladalo, izginja. Treba še tečaja, da se novo izvoljeni funkcionarji izvežbajo za trde boje v bodočnosti. Prvi maj naj poživijo organizacijo!

Goričane-Medvode. Naša papirniška skupina je priredila v nedeljo dne 25. aprila t. l. celodnevni strokovno organizatorični tečaj. Vodil ga je centralni tajnik JSZ tov. I. Gajšek, ki nam je v poljudnem predavanju najprej obrazložil ustroj naše organizacije počenši od delavskega zapupnika, plačilnice, skupine itd. do mednarodne zveze, ki ima svoj sedež v Utrechtu na Nizozemskem, ki kot

širokovejno drevo razteza svoje veje po vsej Evropi, pod kojega okriljem je zbranih okoli 3 milijone krščansko socialističnih delavcev. Dalje nam je predavatelj razložil dolžnosti posameznih odbornikov in zaupnikov ter uradno občevanje z različnimi socialnimi institucijami itd. Navzoči so sledili poteku tečaja ves čas z velikim zanimanjem in odobravanjem. Šele sedaj smo videli, kaj vse nam še manjka za izpopolnitev vodstva organizacije in kako nujno potrebni smo še več takih tečajev; kajti v enem samem dnevu si človek pač ne more zapomniti vsega tega. Zato mora biti naša skrb, da se večkrat vrši v naši skupini tak tečaj; isto bi bilo morda umestno tudi za druge skupine. Ravno takih tečajev po skupinah se ima priliko udeleževati več članov kot pa tečaja na centrali, kamor pošljejo posamezne skupine le po par delegatov, nekatere skupine pa morda še teh ne. Tečaja se je udeležilo skupaj okrog 25 oseb, a nas je tečaj stal manj kakor če bi se bil vršil v Ljubljani ali kje drugje. Zato smo sklenili, da bomo tak tečaj skušali še večkrat prirediti. Vsekakor pa mora biti tudi pri nas v bodoče udeležba tečaja še večja. Le prehitro so nam potekle določene ure tečaja; veseli in zadovoljni z uspehom, smo se razšli. Hvaležni smo tovarišu Gajšku za njegova praktična izvajanja.

Zveza tobačnega delavstva.

Občni zbor. Pred kratkim se je vršil občni zbor »Strokovne zveze tobačnega delavstva«, ki je vžil novega duha tobačnemu delavstvu in zbudil k novi organizacijski zavesti vse, ki so omahovali. Po tem občnem zboru je nastalo novo življenje v naši organizaciji. — Dne 27. t. m. se je vršila prva seja novega načelstva, na kateri so se sprejeli važni in dalekosežni sklepi za bodoče delo v organizaciji. Prepričani smo, da bo naša Zveza

T. O.

Čenkine solze.

I.

V solncu in pomladi, po polju, logu in lozi, med zelenjem in cvetjem, roko v roki sta hodila Ciril in Cenka na velikonočni ponedeljek. — Hodila sta v tem novem kipenju narave in snovala in pričakovala...

Prišla sta na mali holm in zrla v daljo okoli.

»Jutri zopet odideš v mesto in zopet bom sama,« je tedaj dejala Cenka, »a glej, vsako nedeljo in slehern praznik bom prihajala na ta holm, najin Holm, in moje težnje bodo poletele k tebi in moja ljubav te bo objela v dalji, Ciril. In tako bom močna v pričakovanju.«

Pogledala ga je s toplim usmevom. Vrnil ji ga je, stisnil njeno toplo roko ter ji odvrnil z zanosom in mladostno gesto. »Da, jutri odidem zopet v mesto in študij od jutra do večera, dan za dnem. Odidem — a vsak večer, ko bom truden legel k pokoju, bo moje hrepenenje z mojo mislijo pohitelo na Holm k tebi, te pozdravilo, povedalo ti kaj lepega in gorkega, ti želelo sladko spanje in zopet odpotovalo ter vse polno tebe zabilo še mene v deveta nebesa... Odidem, v mesto in študij odidem, a

zadnjič, Cenka moja; čez tri mesece se vrnem, vrnem z izpitom. In potem ostanem — in boš moja...«

Rahlo se mu je privila, naslonila svojo glavo k njegovim prsim in rami, on pa jo je objel okrog ledij in živo nadaljeval. »Samo trije meseci naj še utonejo s svojim dnevnim trudom, nočnimi sanjami ter večernimi in jutranjimi zarjami za našimi griči, pa pridem iz dalje kakor vitez na svojem vrancu in te povedem — in ne bova se več ločila in boš moja za vedno. In na tem najinem Holmu, med logom in lozo in med najinima rojstnima vasema si postaviš kočico in zaživiva... hoj, Cenka!«

»To bo tedaj sijalo sonce, to bo živel tvoj log in tvoja loza in polja naših vasi, to bo vse polno cvetja na najinem Holmu, Ciril. To bodo radostni večeri, ko se boš ob njih vračal iz loze, tvoje ljube loze, moj mladi gozdar, in bo na najinem ognjišču prasketal ogenj. Kako bodo utehe polne one moči, polne zvonjenja sanj vsemirja, najinih sanj, ki z njimi trepečeva že četrto leto. Tedaj jih bova živela...«

»Jo čutiš toliko veličastno lepo, ko solnce z zadnjimi poljubi v svoji večerni zarji objemlje naše griče in pada za obzorje, jo čutiš, duša moja,« je šepetal Ciril Cenki, ko sta se proti

večeru vračala. Dvignila je oči v zarjo in iz prsi se ji je utrgal mehak vzdihljaj v to sliko. Počasi in molče sta se bližala vasema.

Na razpotju, kjer sta se poti ločili vsaka v svojo vas, ki sta — sto korakov druga od druge — že klicali ena drugi svoje večerne pozdrave, ko jih je padajoč mrak vedno tesneje ovijal v svoje pajčolane, sta postala.

Po vsem tem krasnem in prijetnem dnevu je sedaj naenkrat tako čudovito težko prevzelo Cenka. Ves teden že v svoji veliki ljubezni ni razmišljevala skoro ničesar drugega — še velikega tedna ni občutila kot druga leta, ni ji bilo mogoče; pač je vse bolj kot sicer doživela Vstajenje — in vedno in vedno zopet in znova ji je prihajalo v misel, kako bi ga vprašala, kako bi mu povedala, kako bi ga prosila... In zdaj, zdaj se ločita in ona ni omenila še ničesar, poslovita se že čez hip in ona molči — in tri mesece ga ne bo več. Kar drhtela je polna nemira.

»Torej zdrava, Cenka,« je govoril Ciril. Le na pol ga je slišala, razumela ga ni. A ko je spregovoril, mu je planila v naročje in mu ovila svoje roke okoli vratu ter z mrzlično naglostjo in pretrogoma zaprosila: »Ciril — kaj ne, da boš sedaj pustil — gostilno?« Kamen se ji je odvalil od srca, krepko je vdihnila svež večerni

vonj, odvila svoje roke iz objema ter odstopila z velikim upanjem in močno vero.

Ciril je pristopil in jo objel z besedami: »Da, Cenka!« Poljubil jo je, kakor v zagotovilo in ji voščil lahko noč.

»Srečno,« je dahnila in odhitela po svoji poti, da skrije solzo, solzo radosti in sreče, ki ji je silila v oko. Ciril je postal še trenotek, zrl za njo ter čutil, da je sedaj med njima nehala zadnja senca. Najprijetnejše razpoložen je po vrtu zavil proti hiši in njegov »Bog daj« je tako veselo in prisrčno zazvenel med domačimi, da so ga čutili še cel večer.

Cenka pa je po prvih hitrih korakih stopila počasneje, da se umiri v tem velikem navalu čustev. Z rokami si je pomela vroč obraz, nato pa si jih potegnila na oči, da z njimi zakrije svoje solze veselja ter z njimi še enkrat preleti vso svojo veliko blaženost.

Trenotek za tem je vstopila na domačem pragu ter pomagala materi pri večerji — saj je ravno pred velikonočnimi prazniki končala gospodinjski tečaj. Zunaj pa je tkal večer. In ko je za njim zacarovala noč, Cenka ni zasnula. Vso noč je prečutila v svoji tihni radosti, v svojih sladkih solzah...

pod predsedstvom tovariša Bezlaja kos svoji težki nalogi in združila vse pošteno misleče tobačno delavstvo v naši organizaciji, katera naj bi kot prava strokovna organizacija nudila članom vso pomoč in zaščito.

TOBAČNO DELAVSTVO V LJUBLJANI VSTAJA!

O, še živimo mi, temelj naše kršč.-socialne strokovne organizacije in z nami živi »Strokovna zveza tobačnega delavstva«! S ponosom trdimo, da smo bili mi prvi, ki smo z Gostinčarjem in pok. Krekom postali pred 30 leti ključniki naše nove bodočnosti in novega pokreta, ki danes objema vse stroke. Da! In naš Krek! Ali more kdo čutiti to, kar čutimo mi? Kolikokrat smo omahovali, padali in vstajali. Padali, da smo spoznali, kako je človek po svoji naravi slab, in zopet vstali, ker v naših srcih živi on, ki ni pustil človeka na tleh, ki je živel in vse žrtvoval za nas — naš Krek. Kdo more čutiti to, kar čutimo mi in naši upokojenci? Tista sladka misel na nekdanjo tako močno in lepo, enotno našo organizacijo. Spomin na boje in zmage, na naše pohode in prireditve, ko je še živel on — naš oče. Ta misel nam dá novega življenja, ob tej misli nam močnejše bije naše srce, kri zaplapolja po naših žilah burno in v naših dušah se rodi vprašanje: Kje ste? In če bi danes prišel med nas kot nekdanji, bi gotovo stavil mnogim to vprašanje: Kje ste vi vsi, ki ste se zbirali enkrat okrog mene, kje ste vi, ki sem vas rodil in učil in trpel in delal z vami? Kje ste vi vsi, ki spadate po svojem duhu in srcu v vrste krščanskih socialistov? Ali niste morali med tistimi, ki vodijo boj proti idealom, za katere sem vas navduševal in vnel? Kje ste vi, ki stojite ob strani in s tem škodujete sebi in svojim? To vprašanje bi bilo težko! Toda mi bi odgovorili: Oče! Padali smo, ali mi vstajamo! Vstajamo mi in z nami naša »Zveza«!

Viničarji.

Ljutomer. Umrla sta dva redna člana naše skupine tov. Kovačič Jožef iz Desjaka in tov. Vogrinec Ivan od Zeleznih dveri. Oba sta bila poštena in vzgledna viničarja ter vkljub starosti redna in vesna člana predvsem pri članarini, kar naj bo v zgled premnogim mlajšim tovarišem. Ker sta se tudi zavarovala pri posmrtninskem skladu naše skupine, dobe izplačano njiju rodbine vsaka tristo dinarjev za pogrebne stroške. Dragima tovarišema naj bo zemlja lahka!

Društvo diplomiranih babic.

V. občni zbor diplomiranih babic se je vršil dne 12. t. m. ob 12 v veliki dvorani Mestnega doma. Na tem obč. zboru se je opazilo, da zavednost med babicami še ni prenehala, kar so naj-

II.

Štiri leta so zašla za milost božjo in bil je zopet velikonočni ponedeljek, gorak in ves v zelenju — in solnce se je ravnokar poslavljalo od njega. Na Holmu pred kočico je stala Cenka in zrla za tonečim solncem. Ob njej je lazil sinček Rado.

Gledala je za solncem kakor že tolikrat, zlasti v onih lepih prvih mesecih po poroki, ko je ob takem času pričakovala, da za odhajajočim solncem pride zdajpazdaj iz gozda njen Ciril in jo pozdravi že od daleč. In toplo in mehko ji je bilo v prsih, ko se je za hip vživela v ono njuno prvo pravljico dobo. Kako srečna sta bila v svojem novem domu. In drugo jesen je v njem zaplakal še — njen Rado. Koliko novega življenja je prišlo z njim na Holm — nov svet, nova radost.

Postalo je že hladno in odšla je z Radom v naročju v sobo. Večerje ni kuhala, čemu? Sama se je zadovoljila z mrzlim prigrizkom. In ob tem so se ji motalé misli naprej.

Še tisto jesen so v vasi otvorili šolo in učitelj Alfred je prišel k njima v stanovanje. Zamračil se je Cenki ob tem imenu pogled, saj je vedela že davno, da je prišla z njim na Holm nesreča. A ni mogla razumeti, kako je vendar moglo vse to priti.

bolj pokazale s tem, da so se v tako lepem številu udeležile. V splošnem se je opazilo, da babice hočejo izjaviti svoji pravice, za katere se bore že celih pet let. Zlasti jim je dopadlo, da so se že okrajna glavarstva začela boriti proti mazaštvu. Edino, kar niso odobravale je to, da bolniška blagajna noče pristati, da bi se babicam na deželi kakor po mestih plačevali enaki prispevki dasi je to zahteva, ki jo danes že člani bolniške blagajne odobravajo, ker oni dobro vedo, da babica ne more zastoj oziroma za tako majhen honorar vršiti tako službo, kakor bi jo v resnici mogla. Dobro vemo, da so prispevki za bolniško blagajno enaki na deželi kakor tudi po mestih, zakaj bi potem babice na deželi ne dobivale iste plače, kakor po mestih. Od te zahteve ne bomo odnehale, dokler se nam ne ugodijo. Nadalje se je razpravljalo tudi glede železniške bolniške blagajne. Sklenilo se je, da se naj zahteva pri direkciji, da ona sama plača babico za porod in ne železničar, kakor je to bilo dosedaj. Dogodilo se je že, da je babica opravila porod, ni pa zato dobila denarja, ker ga je železničar uporabil v svoje namene. Občni zbor nam je vnovič pokazal, kako neobhodno potrebna nam je organizacija. Ni že skoro stanu, ki bi bil tako brezpraven, kakor je ravno babiški stan. Porodov je čimdalje manj in še za te bi se najraje videlo, da bi jih zastoj opravljale. Kaj naj bo z babicami na stara leta? Zato se nihče ne zmeni. Vsled tega se je na obč. zboru sklenilo, da društvo ustanovi starostno zavarovanje, ki naj bi olajšalo življenje na stara leta. Kako se bo plačevalo, se bodo izdala posebna pravila. Vsa podana poročila so bila z odobravanjem sprejeta na znanje.

Prvi kongres kršč. soc. delavske mladine.

»Krekova mladina«, ki si je pred dvema letoma prebila led v javnost, sklicuje torej za 12. in 13. junija I. kongres kršč. socialistične mladine v Celju. Prav je, da se je odločila za to mesto, ležeče sredi Slovenije, dvakrat prav je, da gre na Štajersko, kjer so pojmi o idejah kršč. socializma še bolj megleni in materialistični socializem in komunizem po industrijskih krajih še zelo močno zasidran. Ako bo ta prvi kongres pomenil za našo delavsko mladinsko organizacijo prehod od strogo idejnega v praktično propagando in organizatorično delovanje, smemo upravičeno upati, da se bližajo kršč. socialistični delavski organizaciji na Slovenskem, zlasti pa še na Štajerskem lepši dnevi.

Ze lanski I. kongres kršč. socialistov v Ljubljani, ki je bil bolj sploš-

nega smerničnega značaja, je pokazal, da bodo potrebni še posebni kongresi naših delavskih organizacij tako osrednjih kakor tudi posameznih strok. Zdi se mi, da bi bilo nujno potrebno, organizirati še letošnji jesen kongres viničarjev v Ljutomeru, kongres tovarniškega delavstva v Kranju ali Trzinu ter kongres rudarjev v Trbovljah. Na teh kongresih bi bilo treba ugotoviti dejanski stan in položaj delavstva teh strok ter določiti praktična sredstva in način, kako te stroke čimprej strumno organizirati, da bodo v stanu kljubovati na eni strani navalu kapitalizma, na drugi strani pa preiti v napad zoper defetistični brezverski socializem in komunizem. Smatram, da otvarja »Krekova mladina« s svojim celjskim kongresom vrata tem posebnim kongresom, in prav je tako, da izhaja baš iz naše kulturne organizacije vsepšna inicijativa.

Od lanskega junija do danes, torej v teku enajstih mesecev, so naše organizacije vendarle napravile mnoge nekoliko retrospektive: organizirana je I. delavska hranilnica in posojilnica, ki prehaja iz začetnih težav v normalno poslovanje, že nudeč delavstvu cenovni kredit. J. S. Z. je v tromesečnem volivnem boju iztrgala socialni demokratični monopol na »Delavsko zbornico«, prevzela inicijativo in takozvanemu »razrednozavednemu proletariatu«, razbitemu na frakcije posameznih skreganih voditeljev, naravnost diktirala skupno fronto, narodne socialiste pa nagnala tja, kamor edino po svoji miselnosti spadajo: v samostojne demokrate. Zasluga J. S. Z. je predvsem, da so se zainteresirali za svoj položaj in za svoj stanovski zastop najširši krogi delavstva, da se je razkrinkala sleparska socialna demokracija in da je delavstvo nastopilo pot vobče konsolidacije. »Krekova mladina« s svojo socialno šolo pa je odprla široko na stežaj vrata delavski prosveti. Ljubljanski fantje se danes s korajžo in z veseljem vozijo v industrijska centra, javno nastopajoč in z zanosom govoreč o idejah kršč. socializma, ki morejo prekvasiti vsakega poedince našega naroda in postati središče in gibalo celokupnega našega javnega življenja: kulturnega, socialnega in gospodarskega. Pisarna J. S. Z. na Starem trgu št. 2-I v Ljubljani, osemletno kresalo razboritih duhov, nam je danes pretemna in pretesna. Ko bo zašlo v prihodnjih mesecih vanjo še melodijozno čebljanje delavskih deklet in žena, — bo treba to domačijo razširiti ali pa si poiskati novo. Pokretni kršč. socializma grede danes na plan, da zajamejo v svoj idejni knog, čist kakor šmarnica, slovensko delavno ljudstvo, nudeč mu vsa sredstva za uspešen boj in dolgotrajno zmago.

haha...« in namigaval in mežikal je na vse strani in na vse načine... In tedaj, tedaj je Ciril vstal, pahnil jo in odšel v gostilno — prvič. Kakor Juda mu je sledil Alfred potuhnjeno in zločesto. In radi solz v samotni prečutih noči in trpljenja in preziranja po kričevci, se ji je pripetila nesreča.

In od tedaj je Ciril malo doma. Koliko večerov prinaša lahni vetrič njegovo zateglo petje in učiteljevo spremljavo od vaške krčme. Ona pa sama z Radom trpi in se trudi od jutra do polnoči, kajti vsi štirje hišni ogli so sedaj na njeni rami. Ciril se ne meni več za ničesar, ne reče ničesar, ne stori ničesar in vse mu je brez vrednosti, brez pomena.

Vse dolge in bolne večere je premissljevala svojo veliko bol. In ko se je odpravila k počitku, je v nji zasnela, v njej prespala svoje burne noči. Nocoj pa ji ni bilo za spanje. V možganih ji je vrtalo in jo skelelo in kakor še nikdar ji je šlo njeno sedanje življenje k srcu in na živce. Da nima Rada, že davno bi pobegnila k očetu — za deklo magari. Tako pa jo drži kvišku in ji daje moči njeno življenje, njen sedaj tembolj ljubljani Rado. V spanju je kriknila njegovo ime, planila k njegovemu zibelki, sklonila se nad njim, rahlo naslonila k njegovemu svoje lice — in se pomi-

Mislil bi kdo, da sem se oddaljil od naslovnega predmeta. A je prav, da poznamo razmere, v katerih bo zboroval naš prvi delavski mladinski kongres v Celju. Razgledna točka na gori je to. In križ stoji na njej. A razgled izpod križa na gori je najlepši: snovnost uničenje in dviganje Duha. Po takem razgledu bo vedno kraljeval maj v nas in uspešno bomo delali.

K.

Krščanska delavska kultura.

Globoko poznavanje idejnega toka, ki prepleta in vodi javno mišljenje in življenje delavskega razreda v Jugoslaviji, nas resno opominja, da smo zelo pazljivi in še bolj delavni, da ustvarimo nov tok, ki bo močnejši in bo potegnil za seboj večino jugoslovanskega delavskega razreda. Ako označimo prvi tok idej, jih nismo opredelili dovolj, ako jih imenujemo samo: materialistični socializem in komunizem, ki sta presejana k nam in skušata biti tudi nekako jugoslovanska, (politično nista dosledno orientirana), pogubonosnejša je idejna baza, ki natančno sliči framsonstvu, ki noče dati človeka človeku, t. j. osvoboditi ga telesno, a duševno tako, da najde kot rešitev vseh vprašanj zopet samo sebe, človeka-boga, ki naj ga verno časti. Vsako verstvo odklanja in vodi boj — odkrit ali neodkrit — proti pozitivni religiji, zlasti proti najmočnejši: katoliški Cerkvi.

Spričo tega pregleda nasprotnega idejnega toka med delavskim razredom v Jugoslaviji, ki najde oporo pri vseh svobodomiselnih organizacijah, ki niso ravno delavske in so lahko ravno največje iztiskateljice delavstva, je danes za naše krščansko delavsko ljudstvo samo en izhod, samostojnost v sindikatu (strokovna organizacija) in pa samostojnost v kršč. delavski kulturni organizaciji.

Moje mnenje je, da je iskren kršč. socialistični družabni red edini rešilec težkega položaja delavstva. Mi se borimo za vsakdanji kruh, a ni to naša edina naloga. Kot katoliki vidimo še druge vzvišene cilje, ki jih ne more imeti nobena še tako etično izoblikovana organizacija (kakor Vidovičeva škola v Sarajevu, ki je protikatoliška in principu), in v dosegu uveljavljanja katolicizma in socializma v naših dušah, v naših družinah, v naši mladini, moramo imeti svoj družni krog, ki naj ga ustvari del. kršč. kulturna organizacija, da izvede kršč. delavsko kulturo, kot edino pravo bazo kršč. socializma.

S tem dejstvom ne stopamo nazaj v l. 1894., ko je dr. Krek ustanovil v Ljubljani »Slov. kat. delav. društvo«. Dr. Krek je videl porast socialne de-

čila in vstrajala, da ni obupala, ne omagala.

Zlasti letošnji predpust. Po božičnih praznikih je omenila Cirilu, da bi učitelju odpovedali stanovanje.

»Kaj še,« je zagodrnjal vse mrčen. »Sedaj si mi še tega nevoščljiva, da kak večer pri kozarcu pozabim to svoje pasje življenje. Saj drugega itak nimam. In jaz si tudi tega nisem kriv.«

Molčala je in trpela. Cirila skoro več ni bilo domov. Pri vseh ženitovanjskih pismih, vseh pripravah in porokah sta bila z učiteljem zraven. In teh ni bilo že kar ona pomni toliko kot letos. »Kupčije, kupčije,« so pravili ljudje, »saj niso po srcu, po žepu so; pa kakor prišlo, tako prošlo.«

Rado ji je zaspal v naročju, položila ga je v zibelko. Nato je legla še sama. Cirila že ves dan ni bilo doma. Vedela celo ni, kje je, kakor že večkrat, samo sklepala je, da mora biti na veselici, »veliki veselici«, kot so jo napovedovali že cel teden. Ni si mogla razložiti ljudi. Toliko in tako tarnajo o pomanjkanju denarja, a danes, danes ga ne manjka nikomur. Razbirala je svoje misli, a ni jih mogla razbrati, lahna omotica jo je prevzemala. V zavest ji je pridrsela še beseda sosede z vasi, ki ji je dejala, da ljudje govore o Cirilu to in ono, a

mokracije, in je kot filozof in najboljši poznavatelj slovenske duše videl, da je rešitev mogoča predvsem v delavski kulturni organizaciji, da se ohrani pred vsem najjačji element: katoliška zavest, in na tej podlagi je on snoval potem strokovno organizacijo kršč. delavstva, ki se je izvršila šele z ustanovitvijo »Jugoslovanske strokovne zveze« l. 1909.

Mi nismo šli delavskemu vprašanju nikdar prav do korenin. Zato tudi nismo smatrali delavstva kot faktor zase, ki naj si ustvari svoj organizem, ki bo tem delavnejši in uspešnejši, čim bolj je samostojen. Enega je vedno manjkalo in še manjka, razumevanje za to rešitev in pa sodelovanje katol. inteligence. Delavsko vprašanje je pri nas najbolj nerazorano od kat. strani, na drugi strani je pa to najlepše polje dela kat. inteligenta, ki se posveti delu in življenju požrtvovalnejšega in idealnega stanu, kot je ravno delavski.

Z Delavskimi zbornicami nam je odprt zelo realen delokrog v prid delavstva. Pri II. kongresu radniških komora, ki se je vršil 9. in 10. okt. 1925 v Beogradu, mi še nismo sodelovali (pač pa slavimo slovenske socialiste-zastopnike pri kongresu 1924 v našem ilustriranem časopisju, čeprav nas v poročilu doleti lep naziv: slov. plemenski separatisti! II. kongres, str. 20). Vendar je vse delo Delavske zbornice tako centralistično organizirano, da bomo morali biti zelo delavni, da bo naš program prišel do veljave tudi v centrali, kjer se ustvarjajo delovni programi. Zato bomo mi potrebovali strokovno naobr. ljudi in to morejo biti zopet samo naši inteligenti, ki bodo tudi s srcem za to delo.

Imeti pa moramo delavsko kršč. organizacijo za vso Jugoslavijo. Ako ne za vse katoličane, pa gotovo za slov. delavce po Bosni, za delavke v Zagrebu in na Hrvaškem, za prekmurske delavce in za naseljence v Srbiji in Macedoniji.

V svoje področje bi morali prevzeti tudi naše delavske izseljence na Francoskem in na Nemškem. Mnogo težavnega, a hvaležnega dela opravljata med temi izseljenci č. gg. svetnik Janez Kalan in Franc Gornik, prvi v Westfaliji, drugi na Francoskem.

Za vse delavce bi morali imeti jugoslovanski centralni kršč. delavski urad. So to stvari bodočega dela kršč. del. organizacij.

Vsi ti načrti in snovanja pa izhajajo iz globokega pojmovanja kršč. del. kulture. L. 1897. od delavstva ustanovljena »Slov. kršč. soc. zveza«, je bila prav za prav čista delavska kult. organizacija. Potreba po sistem. kulturni orientaciji se je pojavila torej pred vsem med delavstvom. Iz teh vrst je prešla SKSZ šele med kmetijske sloje, ko je le-te začel ogrožati duh svobodomiselstva. Mi smo hodili nekako spočetka vedno pot obrambe, ki

je rodila n. pr. naša katoliška akademsko društva na Dunaju in v Gradcu, enako našo orlovsko organizacijo proti sokolski. Za kmetijsko mladino postaja položaj opasnejši šele po vojni, ko je tudi med njo začela organizirana sila svobodomiselstva svoje razkrajalno delo.

Krščanska delavska mladina je utrla, zopet popolnoma samoniklo v odporu proti socialistični »Svobodi« pot do ustanovitve kršč. delavske kulture v delavski izobraževalni organizaciji »Krekova mladina«. Nadela si je ime mladina, ker so bili res to mladi idealni delavci, ki so s pogledom v bodočnost videli rešitev uresničenja programa kršč. socializma samo v kršč. kult. delavski organizaciji. So to predvsem še mladi člani — pravilen je princip: pri mladih začeti in skromno! — a danes, po par letih, ji organizacija dozorela in Krekova mladina lahko s ponosom sleče svojo prvo suktnjo in si nadene novo ime. Hram kršč. delavske kulture je dograjen in vstopijo naj vanj vsi naši delavci in vse naše delavke, brez razlike starosti.

S tem korakom smo nastopili pot pozitivnega dela in naša sila mora postati faktor, ki bo upoštevan tudi pri drugih delavskih organizacijah.

»Delavska akademija« nam ne sme biti sedaj samo diktat, mi moramo dati smernice in postaviti principe, ki bodo v skladu z našim programom.

Zato je treba študija. »Krek. soc. šola«, ki naj še bolj poglubi svoj kršč. svetovni nazor, nam bodi naše kulturno središče. Le v študiju osnovnih kršč. načel bomo ohranili svojo barvo, ki nam mora biti jasna vodnica v vseh praktičnih reševanjih socialnega vprašanja.

Ako gledamo za 1. majnik za leto nazaj, smo lahko ponosni — mnogo trdega dela je za nami, a ne klonimo, ko vidimo, da ga je še mnogo pred nami.

Mi vztrajamo!

Zlet na Sv. Jošt.

Vsak si želi po dolgi zimi in po napornem delu v delavnicah oddiha v prosti naravi, da tam pozabi vse trpljenje preteklih dni.

Zato si je krščansko misleča delavska mladina z Gorenjske in Ljubljane zamislila, da napravi 2. maja izlet na Sv. Jošt, da se tam navžije svežega zraka. Dobrodošli so tudi vsi prijatelji delavske mladine.

Takoj po prihodu na hrib se vrši okoli 9. ure dopoldne sv. maša, nato je kratko zborovanje; po zborovanju prosta zabava v naravi.

Pevci, vsi dobrodošli!

Iz Ljubljane odhajamo s turistovskim vlakom, ki odhaja ob 5.22 zju-

misel, da jo pove in jo pripravi, pa ni je bilo in kakor da se trese po vsem telesu in mu šklepečejo zobje, je dodal, »pripetila se je nesreča.«

»Ciril!« — je kriknila in se pogrnala od okna...

V naglici si je nadela površnik in šla sta.

»Menda je v temi zgrešil pot in tako zašel k tiru ravno, ko je prihajal vlak in ga že ni čutil, ker je moral biti že...« je govoril Janez z usmiljenjem in da ne bi molčala. Brez misli in brez volje in brez moči je šla korak pred njim Cenka, obupana in pričakuje vsak hip konca.

»In kaj ga je zaneslo proti tiru,« se je vprašaje obrnila nazaj. Odgovora ni pričakovala in ga tudi bilo ni. Molče sta korakala nato eden za drugim...

Ni ga dobila več živega.

Ko je odzvonilo dnevu, je pri fari mali zvon zazvonil zadnjo uro po budeči se okolici...

* * *

Zvoni pri fari, zvoni...

Vlak zavija po železniškem tiru. Njegovo trenje in pisk zvenita kakor sirena, da gre človeku skozi mozeg in kosti.

Cenka trpi — s svojim Radom... Cenquine solze pa — žive...

traj. Peljemo se do postaje Kranj in od tam gremo potem peš na Sv. Jošt.

Polovična vožnja je zaprosena. Vsak udeleženec naj si kupi celo karto in naj jo shrani za povratek. Na Sv. Joštu se bodo razdelile izkaznice, ki bodo služile za polovično vožnjo.

Izlet se vrši le ob lepem vremenu; v slučaju slabega vremena se izlet preloži na poznejši čas.

Tovariši, tovarišice, vsi na Sv. Jošt! Na svidenje!

Za »Pravico«.

O potrebi in važnosti našega lastnega in neodvisnega glasila je menda odveč danes na široko pisati, kajti neodvisno delavsko glasilo, je postalo danes naša življenjska potreba. Naš pokret mora objeti vse panoge delovnega ljudstva, ako hočemo doseči naš končni cilj, to se pravi, urediti človeško družbo tako, da bo v novem boljšem družabnem redu imel tudi zadnji revež svoj dober in pošten kos kruha. Zato pa je nujno potrebno, da ve vsak, kaj smo in kaj hočemo in da širše plasti našega naroda spoznajo program krščanskega socializma. In vsled tega pozivamo vse naše odbornike in zaupnike vseh organizacij, da gredo 1. in 2. maja t. l. z vso močjo na delo za »Pravico«. Geslo naše je letos za 1. maj: »Podvojimo naročnike »Pravice«!

Apel krščanskemu delavstvu vseh dežel.

Josip Scherer, predsednik kršč. soc. delavske internacionale, priobčuje v njenem službenem glasilu sledeči velevažni oklic:

»Mednarodni odnosi, zapleteni in medsebojne vezi narodov so za razvoj kulture največje pomena. Zaveštno močno stremenje po mirnih odnosih med narodi sveta je brez dvoma nujna kulturna potreba. Poleg narodnega občestva posameznih delovnih stanov obstoji tudi mednarodno občestvo narodov. Zbrane v eni sami božji družini nas veže vse skupaj brez ozira na narodnost all pleme sladka vez otrok božjih. Jezus Kristus, Odrašenik sveta, je to čudovito enoto ene same božje družine in občestva narodov ustanovil in dokazal s svojo izveličavno in žrtveno smrtjo na križu za nas vse in za vse čase. Pravo krščanstvo vsebuje plemenit internacionalizem, to se pravi: postavilo je neizpremenljive trdne norme in temeljne smernice o medsebojnih odnosih človeka do človeka, stanu do stanu, naroda do naroda in apelira neprestano tako na vest poudincev kakor tudi na vest narodov, da naj ohranijo zavest o dostojanstvu kristjana in človeka, pravico in ljubezen, ki naj bo životvorna v vseh človeških, družabnih in narodnih odnosajih.

Nikdar nismo besedičili o šablonski mednarodni enakosti. Nasprotno: Po našem mnenju tiči v zdravem nacionalizmu tista čudovita moč, ki nas vodi do požrtvovalne pomoči, ki nas medsebojno izpopolnjuje in ki jamči za pameten, smotren razvoj občestva narodov. Po precej dolgi dobi grozovitega nacionalnega samoljubja raste k sreči uvidevanje, da potrebujejo narodi medsebojne pomoči, medsebojnih izpopolnjevanj in da so nerazdružno navezani drug na drugega. Na harmoničnem, zavestnem internacionalnem medsebojnem delovanju sloni obstoj narodov sveta. Bolna, razbita Evropa je žalosten, nad vse jasek dokaz, da načelo prenapetega nacionalizma uničuje obstoj narodov in meddržavne vezi, to načelo, oboževano po nekrščanskem duhu monističnega imperializma.

Mednarodna zveza kršč. strokovnih organizacij je neprestano zastopala idejo mirne uravnave razmerij in odnosov med narodi, — daleč oddaljene od utopij in nedosegljivih sanj, varujoč obstoj posameznih narodov in njihovih samobitnosti. S tem je pospeševala važno krščansko nalogo. Čim bolj se zasidra v narodnih misel sporazuma, tem manj bo obsto-

jala nevarnost mednarodnih konfliktov, trenj in motitev, ki ogrožajo evropsko kulturo in gospodarstvo. Miren, tih gospodarski razvoj je za vse narode naše celine nujna življenjska potreba. Tako nas sili ne le pravna dolžnost, marveč tudi gospodarska življenjska nujnost, da odločno in s pametjo delamo za mednarodni sporazum. In tako lahko trdimo, da je obstoj krščanske delavske internacionale z visokega vidika moralne in gospodarske odgovornosti napram posameznim členom človeškega občestva nujno potreben in tudi dokazan.

V nadaljnjem stremi krščansko delavsko strokovno gibanje za tem, da zavestno in smotreno brani interese celokupnega delovnega ljudstva. Medze in razmere delavstva so bistveno odvisne od gospodarskega položaja njihove dežele, od svetovnega trga in od konkurence inozemstva. Ze to dejstvo dokazuje, kako nujno potrebni so meddržavni stiki in zveze delavstva. Socialne pridobitve v deželi, ki je navezana na eksport in na izmenjavo blaga, se dajo držati trajno le, ako se tudi ostale države povzpno na enako socialno višino.

Čim ožji stik med strokovnimi zvezami posameznih držav in med internacionalno zvezo kršč. strokovnih organizacij je torej tudi strokovno dokazan.

Na polju mednarodnega socialno političnega in gospodarskega udejstvovanja je bila temeljem čl. XIII. versailleske mirovne pogodbe ustanovljena organizacija, kateri morajo zlasti krščanske strokovne organizacije v celoti posvetiti največjo pažnjo. Vkljub vsem mogočim nedostatom v tej mednarodni organizaciji moramo vendarle priznati, da nam je bila rojena dalekosežna mednarodna ustanova, ki je za delavsko občestvo vsega sveta nedoglednega pomena. Iz dejstva, da imajo na mednarodni urad dela trenutno vpliv skoro izključno materialistični socialisti, sledi, da moramo strniti kršč. soc. delavske strokovne organizacije v močno enotno fronto, ki naj nam v tej svetovni organizaciji izvojuje primeren vpliv in udeležbo. Mednarodna zveza kršč. soc. delavskih strokovnih organizacij si prizadeva neprestano, zadostiti tej pereči nalogi in izzvati celokupno krščansko delavstvo sveta na odločno tozadevno akcijo.

S temi vrsticami je mednarodno udejstvovanje krščanskih strokovnih zvez gotovo dovolj utemeljeno. Naj bi strokovna vodstva posameznih držav in dežel razumela nalogo tega časa in naj bi mobilizirala delavske armade za mednarodno obrano krščanskega strokovnega stališča. Ogorčna je ta naloga: **Krščansko delavsko strokovno gibanje mora na vsak način dobiti svetovno veljavo!** Ta cilj je vreden, da z vsemi močmi in silami delamo za njega uresničitev. Vsled tega apeliramo na krščansko delavstvo vsega sveta, da z novim, plemenitim navdušenjem nadaljuje svoje delo, da trdneje zasidrajo mednarodne vezi našega gibanja in da v srečni združitvi enega in istega svetovnega nazora branijo v delavskem gibanju nauke Izveličarja, pomagajoč kršč. delavski stvari do zmage. Po delu do uspehov, po boju do zmage!

V času, ko si kršč. soc. delavstvo vseh držav prizadeva bolj in bolj, iztrgati materialističnemu socializmu iz rok monopol na socialno politično udejstvovanje, je ta oklic tudi nam Slovencem dobrodošel. Naše slov. kršč. soc. delavstvo je po svoji »Jugoslovanski strokovni zvezi« v kršč. internacionalni včlanjeno. Uverjeni smo, da se bo po možnosti v celoti odzvalo gornjemu pozivu.

Nekrščansko gospodarstvo.

Ljudje danes niso več kristjani ali so pa le po imenu. Kako bi pač mogli drugače tisti, ki nekaj ima, zatirati tistega, ki nima nič in ga živi. Moderno suženjstvo bi izgnilo, kot je izgnilo staro, če bi bili ljudje prežeti s Kristusovo mislijo, če bi pomislili le enkrat na svoje človeško dostoj-

Dopisi.

D. M. v Polju. Zadnja štev. »Preroda« poroča: »Prejeli smo sledeči dopis: Šte. 456/26. P. n. list »Prerod«, Ljubljana. Podpisano županstvo si dovoljuje tem potom sporočiti, da naj se list »Prerod« ustavi, odn. preneha pošiljati tuk. županstvu, ker je isti za županstvo brezpomemben. Županstvo D. M. v Polju, dne 3. marca 1926: Župan: Ivan Gartroža.« — Občina D. M. v Polju ni revna. Prav zlahka bi prenesla naročnino Din 30.— za tako prepotreben list kot je »Prerod«, ki si prizadeva, odpraviti med našim narodom najhujšega sovražnika: pijanstvo. Čeprav je gospod župan Gartroža gostilničar, pijanstva gotovo ne odobrava. Zlasti pa bi moral on kot župan, kot prvak naše občine, v kateri je vse polno delavske in druge bede, z vsemi močmi podpirati gibanje za treznost in zdravje našega naroda in ljudstva. Zato nam je nerazumljivo, zakaj bi bil »Prerod« za županstvo »brezpomemben«. Če že drugega ni, mu je z naročnino Din 30.— olajšano izhajanje. Prepričani smo, da bo delegacija SLS storila vse potrebno, da se zgoraj citirani odlok župana Gartrože razveljavi ter »Prerod« naroči in takoj plača. — Bivša kršč. socialna delavsko-kmetijska večina v našem občinskem odboru je pod županom Fr. Kukovice posvečala treznostnemu gibanju precej pozornosti. Ali hoče sedanja večina podpirati pijančevanje? Gospod Gartroža ni storil prav, ko je ustavil »Prerod«.

Dev. Mar. v Polju. V nedeljo dne 18. aprila smo imeli pri nas sv. birmo. Birmancev je bilo 45. Za to priliko je bila prav slavnostno okrašena cerkev in pred cerkvijo slavoloki. Lep je bil sprejem prevzvišenega škofa. Naši Krekovci so šli v narodnih nošah na konjih nasproti, ko ob 4. uri naznanijo zvonovi prihod škofa, katerega sta pred župniščem pozdravila domača gg. duhovnika z šolskim vodjem g. Miheličem. Nato so sledili pozdravi: v imenu učenk je ljubko pozdravila Bezlej Fr., za Marjino družbo Krašovec M., za občino Rupret Štefan, za krajevni odbor SLS in Zvezo slov. vojakov Lajovic A., za kršč. soc. delavstvo Kukovica Fr., za Orle Pavčič Ant., za Orlice Novak M., za Krekovo mladino Zadobrovo Kamšek, za Krekovo mladino Zalog Pogčnik. Za vsak pozdrav je imel prevzvišeni prijazno besedo. Nato je g. župnik v cerkvi podelil blagoslov, nakar se je g. škof podal v šolo na pregledovanje. Zvečer mu je Kat. izobr. društvo priredilo podoknico s petjem in godbo. Domačinov je bila pri vseh cerkvenih opravilih nabito polna cerkev. Na splošno je bil prevzvišeni zelo zadovoljen z verskim napredkom v fari.

Zagorje ob Savi. Uspeh zadnjega Čobalovega shoda je bil ta, da so g. predsednika Del. zbornice komunisti precej nasilno izpovedali. To je moža tako razdražilo, da je odklonil vsako skupno praznovanje 1. majnika z levičarji. Tako drži ujedinjenje razredno zavednega proletariata. Za nas, ki te ljudi poznamo, ni stvar nova. Damo jim pa pameten nasvet. Da jim ne bo na dan prvega majnika dolgčas, naj pridejo zjutraj v cerkev, ki je precej velika.

Jesenice. (Izjava.) Resnici na ljubo sledeče: Ker se me lotevajo razni socialistični agitatorji, češ, da mi je socialdemokratska organizacija pripomogla do tovarniškega stanovanja itd., moram izjaviti sledeče: Dotičnemu odborniku ali zaupniku soc. dem. organizacije, ki mi dokaže javno med pričami, da je storil za mene en korak ali pa izgovoril eno besedo za dodelitev tovarniškega stanovanja ali pa da mi je pripomogel do dela v

tovarni, plačam 100 Din — njemu ali organizaciji. Dotičnike pa, ki to razširjajo, vedoč, da je to laž, pa imenujem javne lažnike tako dolgo, dokler ne potrdijo svojih govoric z dokazi. Vem! Z lažmi hočejo škodovati pač organizaciji, katere funkcionar sem. — Pukšič Alojz.

Krekovci v Preski. Mi, ki se čutimo Krekovce (saj že v duhu gledamo svojo novo podružnico Krekove mladine), pohitimo z našimi tovariši Gorenjske v nedeljo, dne 2. maja t. l. na sv. Jošt, kajti ne bi vzdržali ta dan v megleni dolini pod goro, na kateri bodo Krekovi delavski fantje in dekleta slavili pomladno in svoje vstajenje. Na veselo svidenje!

Krekova mladina.

VSEM PODRUŽNICAM IN SKUPINAM!

Kmalu bo prišel čas, ko se zberemo v dneh 12. in 13. junija v Celju na svojem I. mladinskem kongresu.

Manifestacijsko zborovanje se vrši v veliki dvorani Narodnega doma, delegatsko zborovanje pa v mali dvorani Narodnega doma.

Preskrbljeno je tudi udeležencem za razvedrilo, in sicer se vrši v nedeljo popoldne na Babnem pri g. Janjcu velika delavska veselica z bogatim sporedom, med katerim bo tudi velik srečolov.

Shode in sestanke naj skličejo vse naše organizacije. Na njih naj se porazgovorijo na podlagi naših poročil, okrožnic in dopisov v »Pravici«. Na teh sestankih naj se obrazloži pomen našega kongresa, katerega naj se udeležijo tudi naši starejši delavci in vsi naši somišljeniki.

Plakate in vabila pošljemo vsem podružnicam in skupinam takoj, ko jih prejmemo.

Kongresni fond mora biti opora našega kongresa. Zato storimo svojo dolžnost!

Krekovci! 1. maj praznujmo čim najbolj slovesno. Podružnice, ako ga same ne praznujejo, naj se pridružijo pri proslavi ostalim našim organizacijam!

Krekova socialna šola. Krekova socialna šola bo letos razširila svoj delokrog. Da zadostimo željam naših zunajih tovarišev, bo pričel odbor Krekove socialne šole z odborom centrale Krekove mladine takoj z delom, da izvrši načrt glede predavanja.

Seja pripravljalnega odbora za kongres se vrši dne 6. maja v Celju ob 8 zvečer v prostorih Krekove mladine.

Krekova mladina Ljubljana pozivlja članstvo, da se udeleži 2. maja izleta na Sv. Jošt. Pridite sigurno vsi, poagitirajte še pri svojih prijateljih! Odbor obenem opominja na bližajoči se I. kongres »Krekove mladine« v Celju v dneh 12. in 13. junija. Pripravljajte se dobro, da nas bo šlo lepo število iz Ljubljane. — Preds.

Krekova mladina Zalog-Spodnji Kašelj je vprizorila v nedeljo dne 25. aprila v Šmartnem pri Ljubljani igro »Stari in mladi«, pri kateri je prvič nastopil društveni tamburaški zbor pod vodstvom tov. Karla Mreine, ki je pa v kljub svoji kratki učni dobi žel prav dobro pohvalo in je moral zbor nekatere pesmi ponavljati po trikrat. Vsa čast zboru, kakor tudi tov. zborovodji. Reči moram, da so tudi to pot vsi igralci rešili dobro svoje vloge. Če tudi je igra preprosta in domača, vendar so jo igralci dvignili do viška. Bili so le malenkostni pogreški pri igri, katerih pa ne bom našteval, ker vidim, da se vsi do zadnjega trudijo spraviti igro res do pravega umetniškega viška. Skratka: ob-

činstvo je izreklo »Krekovi mladini« Zalog pohvalo, osobito pa je pohvalilo tamburaški zbor. Tovariši, vztrajajte pri svojem delu! — S. Peterlin.

Hrastnik. V nedeljo se je vršil ožji sestanek krščanskih socialistov v gostilni g. Rückl. Pri tej priliki se je sestavil pripravljalni odbor, ki bo izvedel ustanovitev Krekove mladine za okoliš kemične tovarne. Sklenjeno je, da se takoj ustanovi knjižnica, ki naj nudi ljudstvu dobro čtivo. Centrala Krekove mladine je zastopal tov. Hočevnar iz Ljubljane, pozneje je še prišel preko hriba iz Trbovelj tov. Franc Kordin.

Dol pri Hrastniku. Preteklo nedeljo bi se imel tu vršiti sestanek v svrhu ustanovitve Krekove mladine, pa se je zadnji čas vsled ovir odložil za nedoločen čas.

Trbovlje. Delovanje naše Krekove mladine zelo napreduje. Šteje dosej 40 članov, ki smatrajo pogumno in resno delovanje za našo mladinsko organizacijo za svojo dolžnost. Pristopilo je že tudi nekaj članic, in se še prijavljajo, ravno tako tudi člani. Upamo v kratkem na močno delavsko mladinsko organizacijo. Med člani se nahajajo fantje, ki so obenem godbeniki, vsled česar upamo, da si ustanovimo svojo godbo in po možnosti dramatični odsek. To bo pa odvisno od vztrajnosti članov. To delo izvršujete z veseljem in uspeh ne bo izostal. Krekova mladina naj živi in daje drugi vzgled za nadaljnje bodoče mladinsko delavsko gibanje!

Krekova mladina, Celje. Sestanek, ki se je vršil v sredo 21. t. m., je bil prav številno obiskan. Članstvo je z zanimanjem sledilo predavanju g. dr. Godničar, kateri nam je v lepih besedah obrazložil pomen sestankov za organizacijo. Društvo uspeva dobro le tam, kjer se vršijo redni, dobro obiskani sestanki. Navduševal nas je, da gremo s podvojeno močjo na delo in da pridobimo kolikor mogoče veliko novih članov in članic. K besedi se je oglasil tudi nar. poslanec g. dr. Hodžar in nas v vznešenih besedah vzpodbujal za kongres, ki se bo vršil pri nas dne 13. junija. Sklenilo se je, da se bodo vršili sestanki redno vsako sredo zvečer. V nedeljo dne 2. maja se vrši ob 3 popoldne širši sestanek, na katerega bomo povabili tudi člane Jug. strok. zveze, Poselske zveze, Dekliške zveze in jih pozvali, da nam priskočijo na pomoč, da bo naš I. mladinski kongres res veličastna manifestacija delavske misli. Tovariši, tovarišice! Pokažimo, da smo sposobni izvršiti nalogo, katero nam je naložila naša centrala. Ponosni moramo biti, da se vrši I. kršč. soc. mladinski kongres ravno pri nas v Celju. Zato pa tovariši, tovarišice, na delo, da pripravimo vse res vzorno, za kar nam ne bo hvaležna samo naša organizacija, ampak tudi celokupno delavstvo. — C. D.

Krekova mladina v Ljutomeru ima svoj redni občni zbor dne 2. maja t. l. ob 4 popoldne pri načelniku zveze viničarjev Iv. Husjaku v Slamnaku. Dolžnost vseh članov je, da se odzovejo vabilu.

Dopise za »Pravico« pošiljajte do vsakega ponedeljka naravnost centrali Krekove mladine v Ljubljani.

Boj profitarstvu

na račun delavskih stanov.

Boj vsem, katerih delo in namen je v človeški družbi, v državi, v politični stranki ali organizaciji iskati samo sebe in svoje osebne koristi. Tak boj tudi vsak proti samemu sebi.

To je geslo Krekove mladine. To naj bo geslo vsakega ročnega in kulturnega delavca. Kdor je za to geslo,

je s Krekovo mladino, kdor je proti temu geslu, je tudi proti Krekovi mladini.

Razno.

Nemcev izven nemške države je raztresenih po svetu 25 milijonov. Največ jih je v Uniji: 9 milijonov, potem v Avstriji 6 milijonov, v naši državi pa okoli pol milijona.

Amerikanci se že dolgo časa bavijo z mislijo, da bi sezidali najvišjo stavbo na svetu; sedaj jo imajo Francozi, Eifflov stolp čez 300 metrov, ameriška naj bi bila visoka 400 metrov, torej toliko kot Šmarna gora.

Na južnem koncu Južne Amerike leži otočje po imenu Ognjena zemlja. Popotniki so jo imenovali po številnih ognjih. Prebivalci so ostanek izumirajočih plemen. Alakolutov je tu okoli 100, Jaganov 70, tretji so pleme Oma. Njih bog se imenuje Večni, kar se pravi v njihovem jeziku Vataninema.

Najstarejši Anglež je Vilijam Smis, ki je nedavno obhajal 125letnico svojega rojstva. Kljub visoki starosti je še vedno veder in čil. Njegova najljubša zabava mu je pipa.

Za kratek čas.

V prvem razredu. Učitelj: »Otroci, zakaj odpade v jeseni listje raz dreve?« — Učenci: »Jaz — jaz — jaz!« — Učitelj: »No, Francka!« — Francka (hitro in veselo, da bi jo kdo ne prehitel): »Zato, ker ga dol ne moremo grabiti!«

Pri zemljepisju. Učitelj (strokovno): »Pazite, danes bomo potovali na Bled.« — Učenec (v zadnji klopi — polglasno): »Jaz kar tu počakam, da se vrnete.«

Po verouku. Učiteljica: »Kako ti je ime?« — Učenec (veselo): »Janezek!« — Učiteljica (prijazno): »No Janezek, povej še, kje si bil rojen?« — Učenec (po daljšem, napornem premišljevanju): »V Betlehemu.«

Dvojnina jasnost. Nadzornik (učitelju, ki nima v redu uradnih listin): »Kajne, danes se me niste nadejali!« — Učitelj (mirno): »Časi so preveč resni, da bi mislil na take malenkosti.«

Med kolegi. Nadzornik (rad pije in pride v dežju nadzorovat): »Ste se nadejali, kolega?« — Učitelj: »Pričakoval bi vas jutri; gobe rasto po dežju.«

S kmetov. France (Jožetu, ki nese koš sena): »Kaj pa neseš, Jože?!« — Jože (resno): »Sukanec.« — France: »Aha! Ampak majhno šivanko imaš!« — Jože (počasi): »No, dosti velika je, saj še tvoj jezik vanjo paše!«

Se je urezal. Janez (Mici, ki nese butaro drv na glavi): »Te kaj tišče, Mica?« — Mica (prijazno): »Zdaj ne, ko si ti jezik podstavil!«

Odrežala se je. Dvoje šolaric se prepira. »Kaj boš ti? Tebe so pohčerali. Nimaš niti pravih staršev!« — »To meni nič ne de! Mene so moji starši vsaj zbirali, tebe pa so morali tvoji sprejeti, kakršna si prišla.«

To ne gre. »Mama, jaz bi nosil kratke lase!« je prosil Karlček, ki je nosil dolge lase. — »Ne ne! Bubi-kopf je samo za deklice!«

Žika!

Poskusiti je treba, potem je odločitev lahka. Odločili se boste za ŽIKO, ki je in ostane najboljša in najbolj zdrava žitna kava!

Marsikateri član I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani še ne ve, da lahko kupi v katerikoli naši poslovalnici, če gre slučajno mimo ali pride iz dežele v mesto. — V Ljubljani so sledeče poslovalnice:

Kongresni trg št. 2, kjer je posebno bogata izbira manufakture in galanterije. V hiši je tudi gostilna in kuhinja: Dunajska cesta št. 36 v hiši Zadružne zveze; Zaloška cesta št. 15 v lastni hiši; Celovška cesta št. 57 (Spodnja Šiška) v lastni hiši; Vič-Glince, Tržaška cesta št. 11 v lastni hiši. — Člani, držite se gesla: »Svoji k svojim!«